

Full diocesà

7 de gener del 2024

p4 i p5 —Les actuacions del bisbat durant el 2023 a favor del seu patrimoni

p7 —Nadal tràgic per als cristians de Nigèria: desenes de víctimes d'atacs terroristes

Intencions del Papa per a l'any 2024

Gener. Perquè l'Esperit Sant ens ajudi a reconèixer el do dels diferents carismes dins les comunitats cristianes i a descobrir la riquesa de les diferents tradicions rituals. **Febrer.** Perquè els malalts terminals i les seves famílies rebin sempre les cures i l'acompanyament necessaris, mèdics i humans. **Març.** Perquè els qui en diverses parts del món arrisquen la seva vida per l'Evangeli contagiïn a l'Església la seva valentia i el seu impuls missioner. **Abril.** Perquè la dignitat i la riquesa de les dones siguin reconegudes en totes les cultures i cessi qualsevol discriminació. **Maig.** Perquè les religioses, els religiosos i els seminaristes creixin en el seu camí vocacional a través d'una formació humana, pastoral, espiritual i comunitària que els porti a ser testimonis creïbles de l'Evangeli. **Juny.** Perquè els migrants que fugen de les guerres o de la fam trobin acceptació i noves oportunitats de vida als seus països d'acolliment. **Juliol.** Perquè la Unció dels Malalts doni als qui la reben i als seus éssers estimats la força

del Senyor, i es converteixi cada vegada més per a tothom en un signe visible de compassió i esperança. **Agost.** Perquè els líders polítics estiguin al servei del seu poble, treballant pel desenvolupament humà integral i el bé comú, atenent els qui han perdut la seva ocupació i donant prioritat als més pobres. **Setembre.** Perquè cada un de nosaltres escolti amb el cor el clam de la terra i de les víctimes de les catàstrofes naturals i del canvi climàtic, comproment-nos personalment a cuidar el món que habitem. **Octubre.** Perquè l'Església continuï secundant per tots els mitjans un estil de vida sinodal, sota el signe de la corresponsabilitat, promovent la participació, la comunió i la missió compartida. **Novembre.** Perquè tots els pares que ploren la mort d'un fill trobin suport en la comunitat i obtinguin de l'Esperit consolador la pau del cor. **Desembre.** Perquè el Jubileu enforteixi la nostra fe, ens ajudi a reconèixer Crist ressuscitat enmig de les nostres vides i ens transformi en pelegrins de l'esperança.

«Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua de les fonts de salvació»

Baptisme del Senyor / Cicle B

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Oh tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners, compreu i mengeu, compreu llet i vi sense diners, sense pagar res. Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta, i malgasteu els vostres guanys en menjar que no satisfan? Escolteu bé, i tastareu cosa bona, i us delectareu assaborint el bo i millor. Estigueu atents, veniu a mi, i us saciareu de vida. Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David. Vaig fer-lo testimoni davant els pobles, sobirà i legislador de nacions. Cridaràs una nació que tu no coneixies, i aquesta nació, sense conèixer-te, vindrà corrents, buscant el Senyor, el teu Déu, el Sant d'Israel, que t'ha honorat. [...]».

(55,1-11)

Salm responsorial

Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua de les fonts de salvació.

[12]

Lectura de la primera carta de sant Joan

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell. Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. Qui venç el món, sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua i per la sang, i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat. Perquè són tres els qui donen testimoni: l'Esperit, l'aigua i la sang, i tots tres concorden. El testimoni atge dels homes, tot i que nosaltres l'acceptem, no es pot comparar amb el de Déu. Doncs bé, el testimoni que donen aquests tres és el de Déu a favor del seu Fill.

(5,1-9)

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps, Joan predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni

d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant». Per aquells dies Jesús vingué des de Natzaret de Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut».

(1,7-11)

« Per aquells dies
Jesús vingué des de
Natzaret de Galilea,
i Joan el batejà en
el Jordà. A l'instant,
quan sortia de
l'aigua, veié que el
cel s'esquinçava i
que l'Esperit, com
un colom, baixava
cap a ell»

«Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut»

Marcel Nsanzineza, prev.

Fa una bona quinzena de dies vam celebrar Nadal: Déu fet home. Amb la festa del Baptisme del Senyor fem un salt d'uns trenta anys en la vida de Jesús: trenta anys de vida oculta, trenta anys en què era «tingut per un home qualsevol» (Fl 2,7). Pel baptisme, l'Etern Fill unigènit de Déu que s'ha fet carn i ha plantat la teva tenda enmig nostre es posa a la fila dels qui necessiten un baptisme de conversió. No ho necessita personalment, però sí que ho ha de fer per ser-nos model en tot: «El Gran Sacerdot calia que es fes en tot semblant als germans» (He 2,17). El baptisme de Jesús forma part d'aquesta lògica de la humilitat. El baptisme de Jesús és el moment clau en què es manifesta la comunió del Pare i el Fill en l'Esperit Sant per a iniciar la seva vida pública: «I a l'instant, pujant de l'aigua, veié esquincat el cel, i l'Esperit com un colom que baixava sobre ell. I se sentí una veu del cel: "Tu ets el meu Fill, l'estimat, en tu m'he complagut."» Per descomptat, aquesta comunió de les tres persones divines és de tota l'eternitat, però allà es manifesta. Per això també el baptisme és una extensió de l'Epifania. Aquesta divinitat de Jesús es presenta en la seva relació amb el Pare i l'Esperit Sant. El baptisme no solament ens revela la identitat de Jesús sinó també la seva missió. Mitjançant la seva encarnació es converteix per a nosaltres en un Messies humil, solidari i fratern. Aquesta festa del baptisme de Jesús també ens convida a reflexionar sobre el nostre propi baptisme. En el nostre baptisme vam ser submergits en l'aigua per a ser purificats del pecat i per a esdevenir fills de Déu. I quan som escollits per Déu, és per a una missió. «En virtut del baptisme ens convertim en deixebles missioners, cridats a portar l'Evangeli al món» (cf. *Evangelii gaudium*, 120).

La imatge

L'aigua que dona la vida, l'aigua que fa net. Al desert es presenta Joan Baptista, que predica i bateja per a la conversió. A Jesús li interessa, perquè és a l'inici del seu missatge. Els cristians hem passat per l'aigua del baptisme, que no sols espavila per a la vida, sinó que ens fa el do de l'Esperit. Així assolim la plenitud de fills de Déu; vaja, que ja no ens manca res més.

El Baptisme de Jesús (1630)
Gregorio Fernández

Agenda

Lit. hores: Setmana I

8 dilluns

—Sant Apol·linar, bisbe
1S 1,1-8 / Salm 115 / Mc 1,14-20

9 dimarts

—Sant Eulogi de Còrdova, pvre. mr.
1S 1,9-20 / Salm 152 / Mc 1,21b-28

10 dimecres

—Sant Agatò, papa
1S 3,1-10.19-20 / Salm 39 /
Mc 1,29-39

11 dijous

—Sant Higini, papa
1S 4,1-11 / Salm 43 / Mc 1,40-45

12 divendres

—Sant Arcadi, mr.
1S 8,4-7.10-22a / Salm 88 /
Mc 2,1-12

13 dissabte

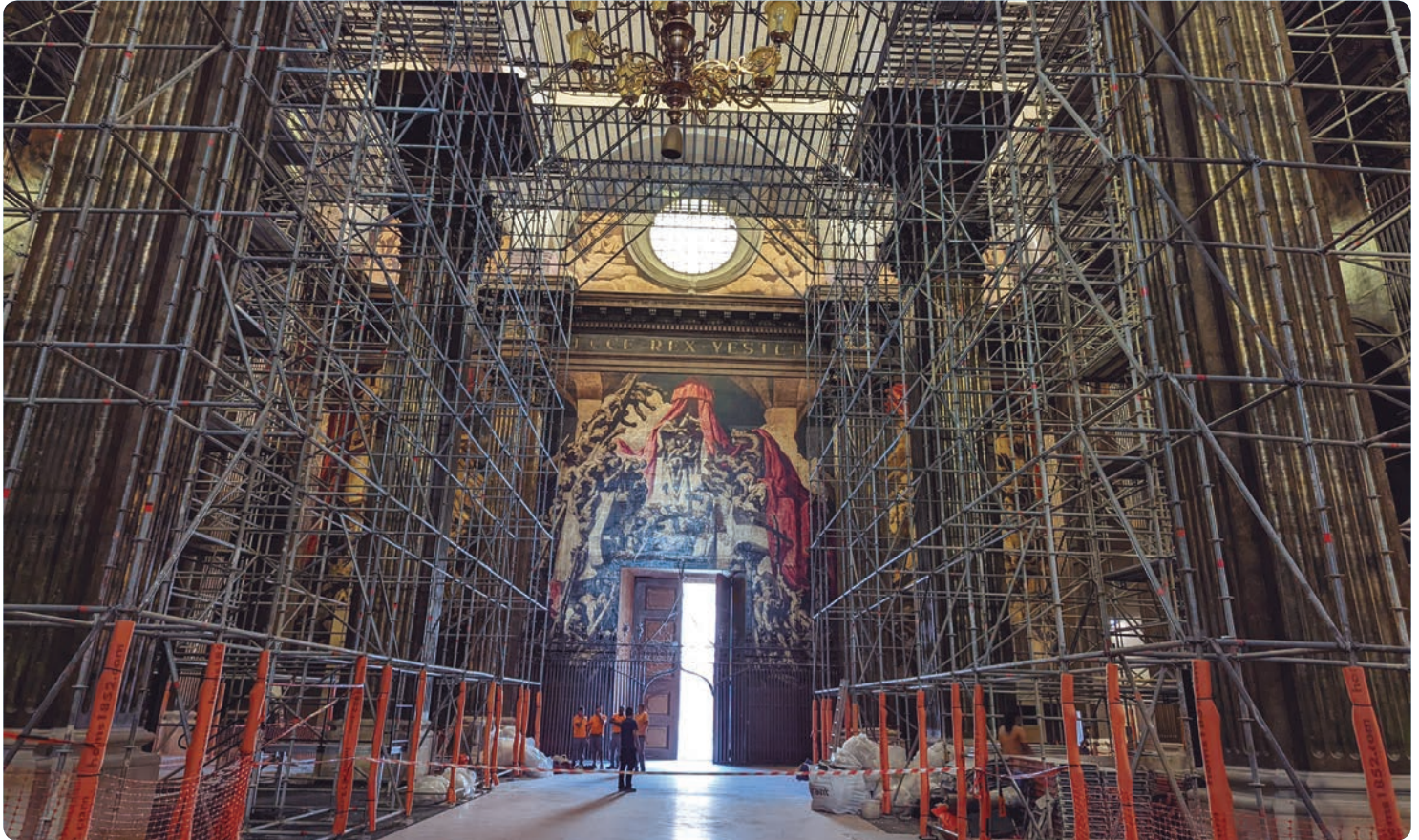
—Sant Hilari de Poitiers, bisbe i dr.
—Sant Gumersind, pvre. mr.
1S 9,1-4.10b.17-19;10,1a /
Salm 20 / Mc 2,13-17

14 diumenge II durant l'any / Cicle B

—Sant Malaquies, profeta
Jornada de la Infància Missionera
1S 3,3b-10.19 / Salm 39 /
1C 6,13b-15a.17-20 / Jo 1,35-42

Les actuacions del bisbat a favor del seu patrimoni durant el 2023

Delegació Episcopal per al Patrimoni Cultural

El procés del Sínode Diocesà de Vic arribà a un punt culminant el 17 de setembre d'enguany, quan el bisbe Romà signà, a la catedral, els decrets sinodals i exhortà cada membre de l'Església, des del seu lloc, a empenyer aquestes indicacions essent «creients i creïbles». Alguns dels decrets afecten directament el patrimoni cultural del bisbat. Si en el decret 48 es demana que «tota la comunitat eclesial prengui consciència de la importància del sosteniment de la nostra Església», en el decret 53 s'indica que «tots els béns diocesans siguin objecte de cura i es facin valer, a fi que serveixin per a les finalitats pròpies de l'administració dels béns eclesials». Més enllà de la seva con-

servació, però, el Sínode ens parla també del seu ús: ens interpel·len el decret 59, on es demana que s'ofereixin «uns espais de silenci per a la visita al Santíssim, la pregària personal i la pràctica de les devocions», o el decret 79, on s'insta al «diàleg amb el món universitari, el de l'art i el de la cultura. El valuós patrimoni artístic i cultural de la nostra diòcesi haurà de ser potenciat en la seva dimensió evangelitzadora».

Tot plegat ens empeny a prosseguir una tasca que fa anys —segles!— que les comunitats parroquials i el mateix bisbat van fent amb constància, esforç i satisfacció íntima: la conservació del nostre patrimoni cultural

per tal de convertir-lo en escenari de la nostra vida cristiana, en lloc d'acolliment amable i en testimoni de la història de la nostra comunitat.

Fem, doncs, un repàs de les principals obres de restauració que s'han dut terme durant l'any 2023, començant per la catedral. A la primavera finalitzà la restauració del claustre gòtic, que ha permès entendre la seva fascinant història material i ha deixat un àmbit litúrgic i cultural en un estat esplèndid; faltaria ara la restauració del claustre baix i les façanes, que esperem que es pugui iniciar aviat. A la catedral mateixa s'està acabant l'obra de pintar el sostre, com a part del projecte general de

5 —actualitat diocesana

revalorització de l'obra de Sert; unes gegantines bastides ens han acompanyat durant tot l'any. Esperem que l'actuació pugui culminar, l'any 2025, amb la neteja integral de les pintures murals.

S'han continuat fent obres de conservació a la Seu de Manresa. Des de fa dècades, amb una entesa admirable, diferents institucions col·laboren en l'execució d'un pla director que va restaurant, tram a tram, tota la nau gòtica. Una altra església monumental que està afrontant enguany obres d'envergadura és la parroquial de Santa Maria de Moià. El campanar —un dels més bonics del bisbat— necessitava una restauració important, i la parròquia s'hi ha posat; s'estan reparant també les teulades. Una altra intervenció notable s'ha fet en una església poc coneguda però molt interessant: Sant Pere de Claret de Cavallers, una sufragània de Sant Miquel de Castelltallat. De Sant Pere en marxaren tres retaules barrocs cap al Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat, ja fa uns quants anys, i per al seu retorn era imprescindible dur a terme una bona restauració de l'església. Enguany se n'ha fet la part exterior, i es planifica la part interior per a l'any vinent; el retorn dels retaules, quan la restauració hagi culminat, serà emocionant. Al temple parroquial de Sant Esteve de Llanars també s'han dut a terme importants obres de restauració de la teulada, que sol ser un dels punts flacs del nostre patrimoni.

Altres obres de menor abast s'han realitzat en moltes parròquies del bisbat. A tall d'exemple, al monestir de Ripoll, on ha calgut reparar els finestrals del cimbori, per on entrava aigua cap al presbiteri; a Sant Joan de les Aba-

desses, on prossegueixen les obres de renovació elèctrica; a Sant Miquel de Setcases, on s'ha restaurat el cor, la porta principal i parts del retaule barroc; al santuari de Rocaprevera, on es restauren les pintures interiors mentre preparen el centenari del temple actual, que tindrà lloc l'any vinent; o a l'església de la Pietat de Vic, on s'es-

tà executant la darrera fase de restauració de les fantàstiques pintures murals del cambril dels Sants Màrtirs, obra del pintor vigatà Marià Colomer, «el darrer dels barrocs».

Donem-nos les gràcies, els uns als altres, per aquest esforç col·lectiu en favor del nostre patrimoni cultural!

Nicaragua: un segon bisbe detingut

Redacció

El bisbe Isidoro Morán va ser detingut el dimecres 20 de desembre a Nicaragua. El dia anterior, en una homilia, s'havia referit al bisbe Rolando Álvarez, condemnat pel règim el febrer del 2023 a vint-i-sis anys de presó.

Mons. Morán es dirigia a celebrar confirmacions en La Cruz de Río Grande, localitat de l'est de Nicaragua, quan va ser traslladat en un furgó de la policia. Encara que la detenció va ser confirmada per les autoritats eclesiàstiques al canal de televisió nicaragüenca 100% Noticias el divendres 22 de desembre, es desconeixia el parador del bisbe i dels dos seminaristes que l'acompanyaven.

Els mitjans de comunicació nicaragüencs, així com l'advocada exiliada Martha Patricia Molina, s'afanyaren a relacionar la detenció del bisbe de Sinúa, el dimecres 20 de desembre, amb l'homilia que pronuncià el dia anterior a la catedral de Sant Pere de Matagalpa, diòcesi del bisbe Rolando Álvarez, empresonat i condemnat com hem dit.

En al·ludir a la figura del Bon Pastor disposat a donar la vida per les seves ovelles, l'homilia del bisbe Morán feia referència implícita a Mons. Álvarez, cosa que despertà la ira del règim.

Convivències i recés d'Advent de l'SMI

Del 5 a 7 de desembre van tenir lloc a Gombrèn, a la casa del Pare Coll, les convivències i el recés d'Advent del Seminari Major Interdiocesà.

Seminaristes i formadors van compartir un parell de dies: una caminada fins al santuari de Montgrony i l'esmentat recés. Les reflexions foren impartides per Mn. Josep Sala, rector de Gombrèn i arxiprest del Ripollès, ell qual també presidí l'eucaristia.

Aquestes convivències consoliden la relació entre tots ple-gats i ajuden a crear un clima amical i fratern.

Brutal atac contra cristians a Nigèria

Redacció

La celebració de Nadal s'ha tenyit de dol entre els cristians de diverses ciutats de l'estat nigerià de Plateau, on una nova sèrie d'atemptats perpetrats els dies 24 i 25 de desembre van deixar almenys 160 morts, molts d'ells dones i criatures, a més d'uns 300 ferits.

«Ens van agafar desprevinguts. Els qui van poder, van fugir a refugiar-se a les muntanyes, però molts dels qui van ser capturats foren assassinats a ganivetades», va relatar a l'agència Reuters Magit Macham, supervivent d'aquesta massacre que va tenir com a objectiu una vintena d'aldees cristianes de les zones de Bokkos i Barkin Ladi.

Mentre la policia de l'estat de Plateau lamentava el dimarts els atacs i assegurava que els assaltants encara no havien estat identificats, l'Associació Cristiana de Nigèria, màxim òrgan

cristià del país, va condemnar els fets a través d'un comunicat signat pel seu president, l'arquebisbe Daniel Okoh: «Condemnem aquests actes de violència en els termes més enèrgics. L'incendi de cases i centres de culte i la destrucció de propietats valorades en milions de naires no és solament un acte criminal, sinó també un atac directe als nostres valors compartits de pau, unitat i respecte mutu.»

Una altra de les reaccions conegudes el mateix dia va ser la de l'ONG Inter-society (Societat Internacional per les Llibertats Civils i l'Estat de Dret). A més de condemnar els assassinats, aquesta entitat d'inspiració catòlica va anar més enllà, afirmant que podria tractar-se d'una venjança clandestina coordinada pel mateix govern nigerià servint-se dels pastors *fulani*, majoritàriament musulmans.

El llibre

María de Magdala

María Teresa Álvarez

La Esfera de los Libros
424 pp.
23,90 euros

L'escriptora María Teresa Álvarez dedica aquesta nova novel·la a la figura històrica de Maria Magdalena. I dona les claus de qui era, com es va unir als seguidors de Jesús i per què aquest la va triar (a ella i altres dones) com una de les persones a qui es va aparèixer després de ressuscitar.

«Ha estat difícil i alhora molt bonic ficar-me en la pell de Maria de Magdala, una dona a qui sempre he admirat i respectat. Ella va ser testimoni de la resurrecció del Senyor i encarregada per ell de comunicar-la als altres. Després de la trobada amb Jesús, l'amor de la seva vida, tot el seu interior es va trastocar i del seu horitzó existencial van desaparèixer les ombres. Som moltes les dones que avui, en ple segle XXI, la considerem un model a seguir.»

Hem vist com s'aixecava l'estrella del rei dels jueus (Mt 2,2)

Romà Casanova, bisbe de Vic

Uns mags vinguts d'Orient prenen especial relleu en la narració del naixement de Jesús en l'evangeli segons sant Mateu. Havien vist sortir una estrella, signe de la naixença del rei dels jueus, i per això es posaren en camí per presentar-li el seu homenatge. Aquells escrutadors dels astres eren homes en recerca de sentit, amb el desig de trobar qui s'havia encès en el seu cor. Més tard aquell infant dirà: *Cerqueu i trobareu* (Lc 11,9). De fet, el van trobar: *Veieren el nen amb Maria, la seva mare i, prostrats a terra, li presentaren el seu homenatge* (2,11).

Aquesta narració manifesta que la bona nova del naixement de Crist atragué uns creients que, en aquest cas, eren mags i gentils. No posseïen la saviesa d'Israel, però sí que eren entesos en el coneixement de la natura. Déu es manifesta en la creació. *El cel parla de la glòria de Déu, l'estelada anuncia el que han fet les seves mans* (Sl 19,2), llegim en la Bíblia. La contemplació de la creació, així com **l'estudi en profunditat de la naturalesa són camins de coneixement de l'existència del creador, com a causa i origen de tot l'univers**; incloent-hi, evidentment, la criatura humana. Una obra actual, que porta per títol *Dios. La ciencia. Las pruebas*, amb autoria de dos científics, exposa com conèixer amb més profunditat científica els diversos aspectes de la realitat, no solament no allunya de la fe en Déu, sinó que incrementa l'admiració de l'obra sorgida de les mans del Creador. Ens diu sant Pau: *D'ençà que el món va ser creat, el poder etern de Déu i la seva divinitat, que són invisibles, s'han fet visibles a la intel·ligència a través de les coses creades* (Rm 1,21).

Tot i això, la revelació que els mags reberen per mitjà de l'astrologia i que els anunciava la bona de la salvació era imperfecta: no els deia on trobarien el rei tot just nat. Necessitaren les Escripures d'Israel per a saber on trobar

el qui ells buscaven. La seva humilitat i el desig de la veritat plena els va fer consultar els savis d'Israel per trobar la resposta. Per a ells fou camí d'alegria i trobament, però els entesos, en canvi, no volien adorar el Rei nou-nat; fins i tot, el malvat Herodes el volia assassinar. El camí de la fe és un misteri de recerca de l'home, de revelació de Déu i resposta lliure de la persona; sense oblidar el gran principi cristià: és Déu qui ve a l'encontre de la humanitat. Aquest és el misteri de Nadal.

